ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου **1939** | **ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ** | *Ἀριθμὸς φύλλου* **415**

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

Ἀναγκ. Νόμος ὑπ' ἀριθ. 1996. 1939

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 5438 «Καταστατικοῦ Νόμου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 1493 «περὶ ἐκλογῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ τῶν Μητροπολιτῶν τοῦ Βασιλείου» καὶ τοῦ Νόμου 5383 «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ κωδικοποιημένου Νόμου 5438 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως.

1. Ἀνωτάτη ἐποπτεύουσα ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ περιοδικῶς συνερχομένη Σύνοδος πάντων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀρχιερέων αὐτῆς, καλουμένη «Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», Ἀνωτάτη δὲ Ἐκκλησιαστικὴ Διοικητικὴ Ἀρχὴ ἡ «Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἑδρεύουσα ἐν Ἀθήναις.

2. Ὅπου ἐν τῷ νόμῳ μνημονεύεται, ἄνευ εἰδικωτέρου προσδιορισμοῦ, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, νοεῖται ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἄρθρον 2.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ κωδικοποιημένου Νόμου 5438 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως.

1. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σύγκειται ἐκ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ὡς διαρκοῦς Προέδρου, καὶ ἐξ συνέδρων Μητροπολιτῶν, ὧν οἱ τρεῖς (3) λαμβάνονται ἐκ τῶν ἐχόντων Μητροπόλεις τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν σειρὰν τῶν πρεσβείων τῆς ἀρχιερωσύνης, τρεῖς δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκ τῶν ἐχόντων ἐν Ἑλλάδι Μητροπόλεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

2. Ἡ συνοδικὴ περίοδος εἶναι ἐνιαυσία, ἀρχομένη τῇ 1 Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους.

3. Τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, ἀναπληροῖ ἐν τῇ προεδρίᾳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῇ ἀσκήσει πασῶν τῶν συναφῶν πρὸς ταύτην ἁρμοδιοτήτων συνοδικὸς σύνεδρος, ἐπὶ τούτῳ καθοριζόμενος ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἐγγράφως ἢ προφορικῶς δι' ἀνακοινώσεως ἐπὶ Συνόδου κατὰ τὴν ἀρχὴν ἑκάστης συνοδικῆς περιόδου. Ἀπόντος ἢ κωλυομένου καὶ τούτου, τὸν Πρόεδρον ἀναπληροῖ συνοδικὸς σύνεδρος, ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἑκάστοτε καθοριζόμενος. Ὅπου ἐν τῇ κειμένῃ νομοθεσίᾳ γίνεται λόγος περὶ Ἀντιπροέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νοεῖται ὁ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ παρόντος ἀναπληρωτὴς τοῦ Προέδρου.

4. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ἂν οἱ παρόντες εἶναι πλείονες τῶν ἀπόντων, αἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτῆς λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν ἐκτὸς ἂν ἄλλως ὁ νόμος ὁρίζῃ, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

5. Ὁ καλούμενος συνοδικὸς ἢ διατελῶν τοιοῦτος ζύναται αἰτιολογημένως νὰ παραιτηθῇ τῶν συνοδικῶν αὐτοῦ καθηκόντων. Μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς παραιτήσεως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καλεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὡς συνοδικὸς ὁ κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς Ἀρχιερωσύνης ἑπόμενος τῶν ἤδη κεκλημένων ἐκ τῆς οἰκείας σειρᾶς. Οὗτος, ἂν ἐκλήθη ὡς συνοδικὸς ἐντὸς τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου τῆς συνοδικῆς περιόδου, παραμένει καὶ κατὰ τὴν ἑπομένην συνοδικὴν περίοδον.

6. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀντικαθίσταται καὶ ὁ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπὶ μῆνα ἀδικαιολογήτως μὴ μετασχὼν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 3.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Νόμου 5438 προστίθεται παράγραφος ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργοῦ μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ζύνανται ν' ἀνασταθῶσι καταργηθεῖσαι παραμεθόριοι Μητροπόλεις.

Ἄρθρον 4.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 1493 προστίθεται παράγραφος ἔχουσα ὡς ἑξῆς :

Πλήρωσις παραμεθορίου Μητροπόλεως χηρευούσης ἐνεργεῖται ἢ δι' ἐκλογῆς, κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις διὰ καταστάσεως ἐν αὐτῇ Μητροπολίτου ἐν ἐνεργείᾳ εἴτε ἐκ τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος εἴτε ἐκ τῶν Νέων Χωρῶν ἐκ τῶν ἐχόντων συμπεπληρωμένην πενταετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν Μητροπολίτου, ἀποκλειομένων τῶν κατὰ τὴν πλήρωσιν τῆς Μητροπόλεως διατελούντων μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 5.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νό-

μου 5383 «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων κλπ.» διὰ κλήρου ὁριζομένων μελῶν τοῦ πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου ὁρίζεται εἰς 2.

Ἄρθρον 6.

Τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Νόμου 5383 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως.

Τὸ δευτεροβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον συγκροτεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὡς Προέδρου, τῶν ὑπολειπομένων τριῶν Συνοδικῶν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 συγκροτούντων τὸ πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον, καὶ ἑνὸς εἰσέτι Μητροπολίτου ἐκ τῶν μὴ Συνοδικῶν, ὁριζομένου δι' ἑκάστην Συνοδικὴν περίοδον ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν 1ην Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους συνεδρίαν αὐτῆς.

Ἄρθρον 7.

Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 5383 «περὶ ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων κλπ.» καταργοῦνται, ἡ δὲ παράγραφος πρώτη αὐτοῦ τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Ἐν περιπτώσει νομίμου ἀποκλεισμοῦ, ἐξαιρέσεως ἢ ἑτέρου νομίμου κωλύματος, μέλους τινὸς τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 13 καὶ 14 συνοδικῶν δικαστηρίων, καλεῖται εἰς ἀναπλήρωσιν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἕτερος τῶν συνοδικῶν συνέδρων, ὡς πρὸς τὸν ὁποῖον δὲν ὑπάρχει κώλυμα τι. Ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτου συνέδρου καλεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκ τῶν μὴ Συνοδικῶν ὁ ἐπόμενος τῷ τελευταίῳ τῇ τάξει συνοδικῷ καὶ δὴ ἐκ τῶν τῆς Αὐτοκεφάλου μὲν Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἂν εἰς ταύτην ἀνήκῃ ὁ ἀναπληρωθησόμενος, ἐκ τῶν ἐν Ἑλλάδι δὲ ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἐὰν ὁ ἀναπληρωθησόμενος εἶναι ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν τῶν Νέων Χωρῶν.

Ἄρθρον 8.

Τὸ αρθρον 20 τοῦ νόμου 5383 «περὶ ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων κλπ.» τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Ὡς πρωτοβάθμιον διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς δικαστήριον δικάζει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ Προέδρου συγκαλουμένη. Πρὸς ὕπαρξιν ἀπαρτίας ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία πέντε τοὐλάχιστον συνέδρων μελῶν, ὧν ἀπαραιτήτως εἷς ὁ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συνοδικῆς περιόδου ὁρισθεὶς ἀναπληρωτὴς τοῦ Προέδρου. Ἐν ἰσοψηφίᾳ κρατεῖ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 9.

Τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 5383 «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων κλπ. τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως.

Τὸ δευτεροβάθμιον δι' Ἀρχιερεῖς δικαστήριον συγκροτεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐκ ἑπτὰ Μητροπολιτῶν, λαμβανομένων κατὰ τὴν σειρὰν τῶν πρεσβείων τῆς Ἀρχιερωσύνης ἐκ τῶν ἐκτὸς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολιτῶν. Τούτων ἓξ μὲν λαμβάνονται ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἓξ δὲ ἐκ τῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Συνοδικοὶ μὴ δικάσαντες ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως πρωτοδίκως δύνανται νὰ μετάσχωσι τοῦ δευτεροβαθμίου δι' ἀρχιερεῖς συνοδικοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 10.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ νόμου 5383 «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων», ἐδάφιον 4 προστίθεται:

Προκειμένου περὶ τοῦ κατ' ἄρθρον 24 δευτεροβαθμίου διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς συνοδικοῦ δικαστηρίου, ἡ διάταξις τοῦ παρόντος ἐδαφίου δὲν ἰσχύει ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρον 11.

1. Ἡ τρίτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 95 τοῦ νόμου 5383 «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων κλπ.» τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως.

Ἐπὶ ἰσοψηφίας κρατεῖ ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου.

2. Ἡ τετάρτη παράγραφος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καταργεῖται.

Ἄρθρον 12.

Εἰς τὸ ἄρθρον 155 τοῦ νόμου 5383 «περὶ ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων κλπ.» προστίθεται ἡ ἑξῆς παράγραφος.

Ἡ ποινὴ τῆς καθαιρέσεως, ἐκπτώσεως ἀπὸ τοῦ οἰκείου βαθμοῦ ἢ ἰσοβίου ἀργίας, ἀποκλείει τὴν ἀπονομὴν χάριτος.

Ἄρθρον 13.

Τὰ ἄρθρα 163—168 συμπεριλαμβανομένου, τοῦ νόμου 5383 «περὶ ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων κλπ.» καταργοῦνται.

Ἄρθρον 14.

Ὅπου ἐν τῷ νόμῳ 5383 «περὶ ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων κλπ.» γίνεται λόγος περὶ τοῦ πρώτου τῇ τάξει συνοδικοῦ νοεῖται ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Νόμου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὁριζόμενος ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, πᾶσα δὲ διάταξις ἀντικειμένη αὐτῷ καταργεῖται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Σεπτεμβρίου 1939.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Τὰ Μέλη

ΑΓΙΣ ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΔΟΥΡΕΝΤΗΣ, ΑΝΔΡ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ, Ι. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ, ΑΓΓ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Γ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ, ΗΛ. ΚΡΙΜΠΑΣ, Γ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Ν. ΣΠΕΝΤΖΑΣ, ΙΠ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Α. ΤΖΙΦΟΣ, Α. ΔΗΜΗΤΡΑΤΟΣ, Κ. ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΗΣ, Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ, Κ. ΜΑΝΙΑΔΑΚΗΣ, Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. ΚΟΤΖΙΑΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1939.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

ΑΓΙΣ ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐκ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου